

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af anden Behandling af Forslag til Lov om Forlængelse af Nationalbankens Oktroj.

Forhandlingerne genoptoges.

Justitsministeren (Alberti): Naar vi staa overfor en ny Ordning af Landets Pengeseddelvæsen, er der, som jeg ved 1ste Behandling fremhævede, naar man ikke vil ind paa Oprettelsen af en helt ny Institution, hvad enten det nu skulde være en Statsinstitution eller en privat Institution, ikke anden Vej at gaa end den, Regeringen er gaaet, nemlig at forhandle med det Pengeinstitut, som siden 1818 har haft Pengeseddeludstedelsen i sin Haand, og søge at komme til en Overenskomst med dette Institut og derefter at erhverve Rigsdagens Tilslutning til denne Overenskomst. Selvfølgelig staa Rigsdagen overfor denne Overenskomst ganske frit, saaledes at den helt kan forkaste den og udtale, at Regeringen burde være gaaet og bør gaa den anden Vej, og ogsaa saaledes, at Rigsdagen paa et hvilket som helst Punkt, den vil, kan gøre Ændringer i den Overenskomst, der er truffen. Men paa den anden Side maa man være paa det rene med, at der kan gøres Ændringer af saa indgribende Beskaffenhed, at det i Virkeligheden bliver det samme som Overenskomstens Forkastelse, saa at Forhandlingerne maatte begynde paa ny enten med det samme Pengeinstitut eller om noget ganske nyt.

De Ændringsforslag, som have været fremme i Udvalget, har jeg ladet mig det være magtpaaliggende at forhandle med Nationalbankens Direktion om, for i saa vidt Omfang som muligt at faa paa Forhaand dennes Tiltrædelse af de Forandringer, Ændringsforslagene gik ud paa; der har imidlertid været en Række Ændringsforslag, som man fra Nationalbankens Side har fundet at være af saa indgribende Natur, at man ikke vilde kunne gaa ind paa dem. Jeg skal nu kortelig gaa de enkelte Ændringsforslag igennem.

Under Nr. 1 foreslaar et Mindretal, at Aaremaalet skal sættes til 20 Aar i Stedet for til 30. Det er et Ændringsforslag, som jeg, i Overensstemmelse med hvad jeg har sagt, skal fraraade, idet jeg ikke kan se, at 30 Aar i Virkeligheden er for lang Tid til den ny Ordning, særlig naar man tager i Betragtning, at den gamle Ordning var funderet paa 90 Aar. Et

andet Mindretal stiller under Nr. 2—7 en Del Ændringsforslag, som alle vedrøre Pengeforholdet, særlig Afgiftsforholdet, mellem Staten og Nationalbanken. I hvad dette Mindretal har udtalt, dels i Betænkningen, dels her i Salen, kan der i og for sig være adskilligt, som jeg kunde give min Tilslutning, naar ikke Forholdet var, at saa at sige alt det, jeg kunde give min Tilslutning, allerede har været fremme under de Forhandlinger, som i Vinterens Løb have været førte med Nationalbanken, har været fremme paa forskellig Maade, under forskellige Eventualiteter og Modaliteter, men dog ikke anderledes, end at man med en Del af disse Ting, om jeg saa maa sige, som Milepæle er naaet frem til det Forslag, som finder sit Udtryk i den truffne Overenskomst og i Lovforslaget.

Naar det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) mener, at Lovforslaget gaar Nationalbanken noget vel nær, stiller jeg det dog hen som tvivlsomt, om ikke hans Forslag i Virkeligheden, alt vel beset, gaar Banken nok saa nær. Det ærede Medlem begynder med at foreslaa, at Staten skal overtage for 3 Mill. Kr. Aktier i Banken mod at overlevere Banken 4 pCts Statsobligationer. Hvis man kan stole paa den Kurs, hvortil Nationalbankaktier nu noteres, vil det i Virkeligheden sige, at Staten paa dette Punkt vilde en Gang for alle faa en Ekstraafgift af 1½ Mill. Kr., og naar dette bliver lagt til, hvad det ærede Medlem i øvrigt mener, at Banken skulde yde, tror jeg, at det ærede Medlem paa ingen Maade, skønt han har villet det, er kommet til at gaa Banken mindre nær, end den truffne Overenskomst gør det. Jeg skal derfor, og ogsaa fordi det ærede Medlems Forslag er en saa overordentlig stor Omkalfatring af den bele Overenskomst paa dette Punkt, anbefale det høje Ting at stemme imod alle disse Ændringsforslag.

Det samme gælder det første Mindretals Forslag under Nr. 8, hvor Delingsforholdet mellem Staten og Banken foreslaas noget forandret fra, hvad Lovforslaget tilsigter. Jeg tror, at man ved det Delingsforhold, som er sat, og hvorved man, for saa vidt Banken ogsaa i Fremtiden kommer til at gøre gode Forretninger, vil komme op til 8—900,000 à 1 Mill. Kr., netop har ramt det rigtige.

Derimod kan jeg tiltræde Ændringsforslaget under Nr. 9 af Udvalget. Det gaar ud paa, at af alle de Sedler, som